

MAGYAR LAPOK

I. Nemzeti Múzeum kápolnájának
UDAT

XI. évfolyam, 225 (3089) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Tovább folyik a heves küzdelem Stalingrád északi részében

Német páncélosok két oldalról benyomultak egy erősen védett munkásnegyedbe. Ujabb amerikai csapatok szálltak partra Afrikában

Zürichi jelentés szerint az utolsó 24 órában Stalingrád belvárosában és az északi külváros több helyen folytatódott a heves küzdelem. Német páncélosok két oldalról behatoltak egy munkásnegyedbe, amelyet szovjet gárdacsoport és munkásszázadok védtek. A város északi részében pedig nagyobb házcsoportot foglaltak el. A németek ejtőernyősöket is harcra vetettek a záróállásokat támadó szovjet csapatok hála megérett, hogy megzavarják a pótlást.

Ankarából jelentik: (Budapesti Tudósító). Egyiptomból érkező hír szerint brit körökben aggodalommal tekintenek a kaukázusi harcok elé. E harcok ugyanis veszélyt rejtenek az iráni brit helyzetre.

Az Új Nemzedék írja: Az NST párisi jelentése szerint Portugálián át érkező újabb hírek további amerikai csapatok Afrikában történt partraszállásáról számolnak be. A párisi lapok a kormánytól erőlyes intézkedést követelnek Francia-Nyugat-Afrika katonai védelmének biztosítására. Egyöntetű vélemény, hogy a katonai előkészületek D. akar ellen irányulnak.

A Volga az Egyesült Államok sorsát is hullámain hordozza

Genfből jelentik: (NTL) Az Egyesült Államok sajtója továbbra is élénken foglalkozik a második arcvonal körül folyó vitával. A Washington Post azt írja, hogy Stálin még mindig sürgeti a második arcvonal felállítását. A lap szembefordul azokkal, akik nem látják be, hogy Oroszország sorsa szorosan összefügg az Egyesült Államok sorsával. A Volga ma már amerikai folyó is, és nemcsak az oroszok sorsát, hanem az Egyesült Államok sorsát is hullámain hordozza.

Genfből jelentik: (NTL) Londoni körökben hangoztatják a második arcvonal kérdésével kapcsolatban, hogy Oroszország megsegítése sokkal inkább függ az Egyesült Államoktól, mint Nagybritanniától, mert Nagybritannia haditermelése már nem fokozható. (MTL)

A tengelyhatalmak elleni hadüzenet akarja birni Washington Egyiptomot

Kairóból Rómába érkezett jelentés szerint az Északamerikai Egyesült Államok az elmúlt napokban rendkívül erős nyomást fejtettek ki az egyiptomi kormányra, hogy kikényszerítsék a tengely elleni hadüzenetet. Faruk király azonban visszautasította a követelést, azzal, hogy Egyiptom továbbra is kívüli akar ma-

radni a háborúban.

Berlinből jelentik: (Bud. Tud.) Külföldön bizonyos hírek terjednek arról, hogy Cripps a brit kormányból ki akar lépni. A hír Londonban cáfolják.

Genfből jelentik: (NTL) Washingtoni értesülés szerint az Egyesült Államokban nagy izgalmat és meglepetést keltett az a hír, hogy egy olasz búvárszázad elsüllyesztett egy amerikai csatahajót. A hírrel kapcsolatban a sajtóértekezleten sok kérdést intéztek a haditermelésről szövegéhez, aki azonban nem

volt hajlandó válaszolni a kérdésekre, de az elsüllyesztés hírét sem cáfolta meg. (MTL)

Párisból jelentik: (OFL) Egy párisi filmszínházban kedd este a francia néppárt propagandamegbiroztja a zsidókérdésről beszél. Bemutatták a „Jud Süß“ című filmet. Vetítés közben hatalmas robbanás történt, amelynek következtében mintegy 20 ember megsebesült. Hetet kórházba kellett szállítani. Egy sebesült nem sokkal később meghalt. (MTL)

Hatalmas tengeri csata a Salamon-szigeteken

Rómából jelentik: (MTL) A római lapok közlik Hiraide japán tengernagy nyilatkozatát a salamon-szigeteki új tengeri ütközetről. A tengernagy szerint igen nagy japán sikernek bizonyult az ütközet már eddig is. Gélzött arra, hogy az amerikaiak az eddigi jelentések szerint óriási veszteségeket szenvedtek. Elvesztett több amerikai repülőgépanyahajót, tíz más hadihajót és tíz szállítóhajót. A hadijelentést azonnal kiadják, míhelyt az ellenséges hajórajt teljesen megsemmisítették.

Rövid ülést tartott a képviselőház

A legközelebbi ülést csütörtök délelőttre tűzték ki

A nyári szünet után szerdán délután rövid ülést tartott a képviselőház, amelyet 12 óra után néhány perccel nyitott meg Tasnády-Nagy András elnök. Megemlékezett Haulik György és Péchy László országgyűlési képviselők, valamint Teleki Tibor koronaőr elhunytáról. Javasiatára emléküket jegyző könyvbe foglalták. Az elnök azután több átiratot ismertetett, majd bejelentette, hogy vitéz Madarassy Géza, aki az elhunyt Péchy László utóda lesz, benutatta megbízó levelét. Végül javasolta, hogy a legközelebbi ülést csütörtökön délelőtt 10 órakor tartassák és tűzzék napirendjére a 42 tagú országos bizottság 3 rendbeli jelentését a bizottságnak 1941 december 23-tól 1942 június 25-ig kifejtett munkásságáról. A ház az elnök napirendi javaslatát elfogadta. Az ülést ezzel véget ért.

A MOT jelenti: A Magyar Élet Pártja szerdán délelőtt 10 órakor tartotta vitéz Lukács Béla tárcanéki miniszter országos elnök elnöklésével a képviselőház nyári szünete után első pártértekezletét, a képviselőház elnöki ta-

nácsstermében. Az értekezleten a kormány tagjai is megjelentek. Az elnök ismertette vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszternek lemondásakor a párthoz intézett búcsulevelét, majd üdvözölte vitéz nagybaron Nagy Vilmos honvédelmi minisztert, mint azt a férfit, akinek izzó magyar egyénisége és eddigi katonai pályafutása biztosította annak, hogy a magyar honvédség továbbra is fejlesztesse a legjobb kezekben van. Biztosította a honvédelmi minisztert arról, hogy a párt, mint eddig, ezután is egységesen foglalt állást minden honvédelmi kérdésben és megbarátságban támogatja honvédelmi munkájában. A honvédelmi miniszter keresetlen szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért és a párt meleg rokonszenvének a megnyilvánulásáért. Hangsúlyozta, hogy a magyar hadsereg a nemzet egyetemének szervezőalkotórésze és minden törekvésével a honvédség fejlesztésének ügyét kívánja szolgálni és ebben a munkájában a párttal a legszorosabban együtt kíván működni. A párt tagjai a miniszter szavait élénk

tapssal és éjjezéssel fogadták. Az elnök azután bejelentette, hogy tekintettel a pártközi értekezletre, amely szerdán délután folytatja tanácskozásait, Kállay Miklós miniszterelnök a délután 6 órakor tartandó pártértekezleten fogja tájékoztatni a pártot a fővárosi halált halt kormányzóhelyettes érdemeinek megörökítéséről szóló törvényjavaslarról.

Oszi tanácskozásra ült össze a római katolikus püspöki kar

A Magyar Kurir jelenti: A magyarországi latin és keleti szertartású római katolikus püspöki kar Sereédi Jusztinián bíboros-hercegprímás elnökletével szerda reggel 9 órakor a budai hercegprímási palotában összeült őszi tanácskozásra.

A Magyar Kurir jelenti: A katolikus nagygyűlés keddi napján a pesti Vízadobán tartott záróülésen Sereédi Jusztinián bíboros-hercegprímás felolvasta a Pápa és a Kormányzó válaszát a hozzá intézett hódoló táviratra. A Pápa apostoli áldását küldte a nagygyűlésnek, a Kormányzó közönetét fejezte ki a hozzáintézett üdvözléért.

Azután Nyisztor Zoltán pápai kamarás, szerkesztő „A féltremegyarozott és az igaz katolicizmus” címen, Drahos János érseki helytartó „Nemzeti szabadság és nemzeti kötelesség” címen, Petrovács Gyula „Katolikus mozgalmaink időszerűsítése” címen tartott előadást. Mihalovics Zsigmond pápai prelátus, az Actio Catholica országos igazgatója bemutatta az Actio Catholica jövő évi munkatervét. Sereédi Jusztinián bíboros-hercegprímás rámutatott arra, hogy a nagygyűlés szónokai megismertették a családmegtartás és nemzetmentés sorsdöntő küzdelmeit és eszközeit. Nem elég azonban a megismerés, hanem szükséges az itt megismert eszméknek terjesztése és gyakorlathoz való átvétele is. Ha nem tudunk azonnal nagy eredményeket elérni, ne veszítsük el reményünket, mert minden elért részleteredmény hozzájárul a végső cél megvalósításához.

A hercegprímás azután apostoli áldását adta a nagygyűlés résztvevőire és ezzel befejeződött az ezévi országos katolikus nagygyűlés.

A kémekek pénze judáspénz, mely akasztófára juttat!

Ötödik parancsolat:

Csak a becsületes munkával megkeresett pénz hoz áldást, boldogulást és belső békét. A kémekek pénze judáspénz, mely bajba, hörtönbe és akasztófára juttat. A megvesztegetőt addig a hátságnak, a judáspénzt pedig, amely megégeti a kezdetet, szolgálatba. Ezt kívánja a becsület és a hazaszeretet. Pénzért hazádat soha el ne áruld!

Visszaitélte a törvényszék a Városnak a Három Rózsa épületét

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt hirdetett ítéletet a nagyvárad-i törvényszék dr. Horányi egyesbíró abban az ingatlanperben, melyet Nagyvárad városa indított a görög katolikus püspökség ellen a Három Rózsa épülete ügyében.

Mint ismeretes, a város a román megszállás alatt csereszereződés alapján a görög katolikus egyháznak adta a Három Rózsa épületét a ezért cserébe kapott a Lovas-utcában egy jóval kisebb értékű ingatlant. Az 1440-es rendelet alapján a város most a Három Rózsa épületét visszaperelte azon a címen, hogy tekintettel a cserébe kapott ingatlan jóval kisebb értékére — az ügylet tulajdonképpen ajándékozásnak tekintendő, s így a csereszereződés érvénytelen.

A törvényszék helyt adott a város kérésének a a Három Rózsa épületét visszaitélte a városnak azzal, hogy a cserébe kapott ingatlant köteles visszadni a görög katolikus egyháznak. Mivel azonban azt az épületet időközben lebontották, a város annak jelenlegi ellenértékét, 2940 pengőt tartozik visszafizetni.

November 30-ára befejezik a 4-es számú állami műút nagyvárad-i átkelési szakaszának építését

Nagyfontosságú ülést tartott a megye közigazgatási bizottsága

Nagyvárad. Saját tud. A vármegyei törvényhatóság közigazgatási bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen az egyes ügyosztályok vezetői ismertették a vármegye közigazgatási helyzetét szeptember hónapra vonatkozólag.

Kiemelkedő érdekesség volt a tisztifőorvos jelentése, amelyben a vármegyében fellépett tifuszjárvány leküzdésére fogantatott eredményes intézkedésekről.

Dr. Gencsi gazdasági felügyelő a tengetermés bejelentése, illetve beüzemeltetése körüli nehézségeket ismertette.

Oláh Béla műszaki tanácsos a vármegyei útépitések helyzetéről számolt be.

Az élelői kir. járásbíró

Pk. 1415—1942-6. szám.

Idéző hirdetmény

Az élelői kir. járásbíró közölni kezdi, hogy Gr. Zichy Aladár kérelmezőnek László Tivadar ellenérdekű fél ellen 1500 P kártalanítási tőke és jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalásra határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942. évi november hó 18-án, délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében, Horthy Miklós-utca 79. házában I. emelet, 7. ajtószám alatt jelenjenek meg, egyezsersmind pedig László Tivadar ellenérdekű fél részére ki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr. Bán Miklós élelői ügyvédet, (lakik Éleled) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok feg helyette eljárni.

Éleled, 1942. évi szeptember 12.

Dr. Botos Lőrinc s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: pecsét helye: Bartók s. k. kezelő.

Újabb rendelet szerint

a mozgószínházak előadásait

3, 5, és 7-15 órákor kezdik

a görög katolikus egyháznak. Kötelezte a törvényszék a görögkeleti egyházat 4725 pengő perköltség megfizetésére és az ítéleti illeték viselésére.

Ezerint a 4. sz. állami beton út építési munkái befejezést nyertek és a vele kapcsolatos berettyóújfalui vasbeton Berettyóhid és út feljáró építése is. Az út a forgalomnak át van adva. A Nagyvárad városi átkelési szakasz építése kezdetét vette a körülbelül november

30-ára befejeződik. Folyamatban van a sarand—nagyéleti, székelyhid—érmihályfalvai, bihar—kismarjai, bihar—margittai és bisztraterhes—középsi th. út 40 m-re történő átépítése. A paptamási Berettyóhid és a th. utakon 34 darab kisebb híd építése, illetve javítása folyamatban van.

Felirathban kéri a város a kereskedelmi főiskola vagy közgazdasági akadémia felállítását

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának szeptember 30-án tartott közgyűlésén dr. Paál Árpád képviselő indítványára hozott határozata alapján terjedelmes felirathat fordult a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, amelyben kéri a román megszállás alatt nyilvánvalóan politikai okokból megszüntetett jogakadémia visszaállítását, illetve, ha ez nem volna lehetséges, a megszüntetett főiskola helyett egy más — a város ipari és kereskedelmi jellegének megfelelő kereskedelmi főiskola vagy közgazdasági akadémia felállítását.

A felirat alaposan megindokolja Nagyváradnak erre vonatkozó igényét, felhasználva azokat az érveket, amelyeket dr. Paál Árpád képviselő közgyűlési fel-

Havonta egy operaelőadást kér Nagyvárad városa

Nagyvárad. Saját tud. A város felterjesztéssel élt a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz, amelyben kéri, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház operaelőadását havonta egy estére engedje át a Szigligeti Színháznak, operaelőadás tartása céljából. A beadvány rá-

A szépség, szerelem és a szenvedés filmje!

Mezey Mária, Rácz Vali, Kóos Zsófi, Csontos, Greguss

Bűnös vagyok

Csak 16 éven felülieknek!

az Apolló Filmszínházban

Belvárosi

Csütörtöktől: Csak 16 éven felülieknek

Valborg-éji kaland

Az első elejétől végig magyarul beszélő svéd film

Szerdán utoljára: SZABOTAZS

Főszereplői:

Simor Erzsé, Hídvégi Vali, Kiss Ferenc, Földényi, vitéz Bengó

Előadások kezdete 3, 5, 7 1/4

Minden idők legnagyobb magyar filmje

Gül Baba

Főszereplői: Szeletky, Jávör, Szalay Carola

Szerdán utoljára

Európa nem válaszol

Csütörtöktől

a CASINOBAN

tására, s hogy az ideai összeg csökkénést mutat a tavalyihoz képest, az csupán az anyagbeszerzési nehézségeknek tudható be, amelyek miatt a város nem tudja ebben a vonatkozásban megvalósítani építési munkatervét.

Mintegy azonban, folytatja a beadvány, a kolozsvári Nemzeti Színház operaelőadásának, zenekarának és segédzenekari részének egyezsers nagyvárad-i vendégszereplése 3000 pengőbe kerül, azt a kiadást sem a város sem pedig a színházgazdát nem tudja fedezni. Azért kéri a város a kultuszminisztert, hogy ezt az összeget államszegély formájában bocsássa a város rendelkezésére s ezzel tegye lehetővé, hogy a nagyvárad-i Szigligeti Színházban havonta legalább egy operaelőadás tartassék.

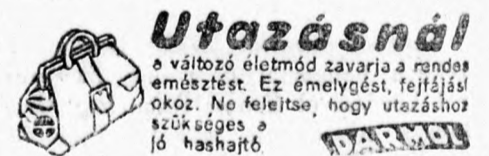
Nyilvános árverésen adják el a Schlauch-téren kivágott hársfák rönkjeit

Ertesítem az érdekelteket, hogy a város tulajdonát képező Schlauch-téren kivágott hársfák rönkjeit a helyszínen folyó hó 9-én, déli 12 órakor nyilvános árverésen eladatnak.

Az árú értéke az árverésen készpénzben azonnal kifizetendő. Az árverés egyéb feltételei a gazdasági ügyosztályon (Városháza, II. em. 26.) megtudhatók.

Nagyvárad, 1942. október 7.

Klemens Rezső s. k. gazdasági tanácsnok.

HIRDETMEY

Ertesítem mindazokat, akik napraforgót termeltek és a termeléshez vetőmagot, valamint előleget vettek igénybe a Futurától, úgy ezen vetőmagot, valamint az előleget a Futura helybeli kirendeltségénél kötelesek elszámolni.

Felhívom továbbá a termelőket, hogy napraforgó termésüket kötelesek a Futuranak eladásra felkínálni.

Ez ügyben forduljon minden termelő a Futura helybeli kirendeltségéhez, Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 3. Nagyvárad, 1942. október 7. Klemens Rezső s. k. gazdasági tanácsnok.

Mozgósították a Szovjet egész férfi lakosságát

17—60 éves korig az arcvonalra küldik a gyári munkásokat is. Nyíltan bírálja a Vörös Csillag a szovjet hadseregben uralkodó állapotot

Churchill válasza Stalin ultimátumára

Amszterdamból jelentik: (NTL.) A newyorki rádió jelentése szerint a szovjetországi Vörös Csillag című lap egészen nyíltan bírál egyes meg nem nevezett szovjet parancsnokokat, akik még nem tanultak ebből a háborúból. A lap szerint ezeket a parancsnokokat még meglepetésként éri a német hadvezetés módszere. A lap támadja azokat a szovjet parancsnokokat is, akik mindig vakon hisznek abban, hogy katonák tömegével lehet győzni és nem ügyességgel.

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: A Messagere szófai tudósítója Ankara-n át érkezett hír alapján közli, hogy a Szovjetunió egész férfi lakosságát 17—60 éves korig mozgósították. Arcvonalra küldik ki a gyári munkásokat is, akiket asszonyokkal helyettesítenek!

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Mint az angol hírszolgálat jelenti, Churchill az alsóházban a következő választ adta arra a kérdésre, vajjon a kormány tesz-e nyilatkozatot Stalinnak a második arcvonal szükségességéről szóló kijelentésével kapcsolatban?

Számunkra egészen világos, hogy pillanatnyilag nem kívánunk a brit kormánytól semmiféle újabb nyilatkozatot az eddig már elhangzottakon kívül. Churchill további kérdésekre válaszul kijelentette, hogy természetesen „utánagondolt Stalin nyilatkozatának.” Még több kérdést intéztek azután Churchillhez, de Churchill azzal tért ki a válasz elől, hogy semmi hozzátennivalója nincsen előbbi nyilatkozatához.

Kaukázus vidékén egymásután verték ki a bolsevistákat megerősített állásaikból

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli:

A német csapatok Kaukázus vidékén az ellenséget előrehaladott támadásokkal egymás után vetették ki magaslati állásaikból. Bár a szovjetek tegnap is elkeseredett ellenállást tanúsítottak Tuapsetól északra fekvő hegységben és a Terek-folyótól délre újabb megerősített állásokat vesztek el.

Stalingrádban a németek újabb előrehaladást értek el. Német harci gépek és közel harci gépek támogatták a hadsereg rohamcsapatát. A városból északnyugatra sikerült egy másik ellenséges erődsoportot is bekeríteni.

A doni arcvonalon olasz magyar és román csapatok az ellenség több átkelő kísérletét visszaverték. A középső arcvonalszakaszon a németek

sikeres rohamcsapat vállalkozása sok ellenséges kiserődöt és harcállást szétrombolt és azok légénységét megsemmisítette vagy foglyul ejtette.

Az Ilmen-tónál a német támadás tegnap is jelentős területnyereségre

Hét hadosztályt semmisítettek meg a németek a Ladoga tónál

Berlinből jelentik: (NTL.) A véderő főparancsnoksága szerint a Ladoga-tótól délkeletre vívott katlan-csatában több napos harcban hét bolsevista hadosztályt semmisült meg, azonkívül súlyos vereséget mértek még több bolsevista hadosztályra és dandárra. A csata győzelmes befejezése után a Ladoga-tótól délkeletre csak felderítő és tűzérési tevékenység folyik. Ezek során október 4-én a bolsevisták sok kiserődjét és állását megsemmisítették.

Róma. (MTI) A Stefani jelenti:

tett szert.

Az afrikai és a délamerikai partok előtt német búvárnaszádok öt ellenséges hajót süllyesztettek el 26.000 tonnával.

Egyes angol repülőgépek tegnap észak és nyugat német területek felé repültek be. Csak csekély kárt okoztak.

Az angol légierő az elmúlt éjjel zavarázó támadásokat intézett a holland és a nyugat német területek ellen. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. Néhány város lakónegyedeiben tüzek, valamint dologi és épületkárok keletkeztek. Eddigi jelentések szerint négy támadó gépet lelőttek.

Az olasz főhadiszállás 862. közleménye: Tegnap késő délután és a mára virradólag ellenséges erők az egyiptomi arcvonal középső szakaszán heves támadásokat intéztek a tengelycsapatok állásai ellen. A támadók véres veszteségek után kénytelenek voltak visszavonulni. Több hadifoglyot ejtettünk. Olasz és német repülők eredményesen támadták Halfar és Micabba repülőterét.

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 863. közlemé-

Legújabb típusu
r á d i ó k
Kerékpárok, varrógépek
részletre is.
Pálffy Jenő Kúnc-terakat
Muscolini-tér 16. Telefon: 15-24.

nye: A Barbarigó nevű búvárnaszádunk az Atlanti-óceánon elsüllyesztett egy Mississippi mintájú csatahajót.

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: A nyugat-afrikai partok mentén elsüllyesztett Mississippi mintájú amerikai csatahajó 33.400 tonnás volt. Fegyverzete 12 35.6 cm., 12 12.7 cm. ágyuból, 8 12.7 cm. és hat egyéb légelhárító ágyuból állt. Fedélzetén 3 repülőgép volt. Légénysége békeidőben 1565 fő volt. Barbarigo süllyesztett el annak idején egy Maryland mintájú 32.000 tonnás csatahajót.

Madrid. (MTI) A Német TI jelenti: Gibraltárból érkezett jelentés szerint hétfőn egy súlyosan megrongált amerikai tengeralattjáró futott be a kikötőbe.

Wilkie lesz Amerika külügyminisztere?

Genéből jelentik: (NTL.) Londoni jelentés szerint washingtoni körökben az a vélemény, hogy Roosevelt Willkiet külügyminiszterre akarja kinevezni. E hírforrás szerint Willkie moszkvai útja minden várakozást felülmúló sikerrel járt, mert sikerült enyhítenie a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti erősödő feszültséget. Minthogy a szovjetellenes hangulat az utóbbi időkben erősödött az Egyesült Államokban, Roosevelt személyi változásokkal akarja ezt a hangulatot befolyásolni és ezért akarja Hull helyére Willkiet állítani.

Kállay Miklós beszéde az ifjuság hivatásáról

„Nemzetet újjáteremteni csak fiatalságon keresztül lehet” — mondotta a miniszterelnök az október 6-i ünnepélyen

(MTI) Kállay Miklós miniszterelnök kedden délben résztvett a Vigadóban rendezett október hatodikai ifjúsági ünnepélyen. Ez alkalommal hosszabb beszédet intézett az ifjúsághoz, amelyben többi közt ezeket mondotta:

— Egy nemzet történetét a fiatalságtól elválasztani nem lehet. A nemzet életében mindig ott kell lenni a fiatalságnak, mert a nemzeti örökérválóságot az határozza meg, hogy milyen a fiatalsága.

A nemzetet újjáteremteni csak a fiatalságon keresztül lehet.

de erre a feladatra, erre a kötelességre nevelni kell az ifjúságot. Azért jöttem közzétek, hogy elmondjam milyen fiatalságot gondolok én. Amikor küldöttségek nálam járt, a pártpolitikára is szó került. Én akkor azt mondtam, hogy el tudok képzelni forradalmi lelkületű fiatalságot, el tudok képzelni fiatalságot a barikádokon, de pártpolitikában élő fiatalságot magyar szívem, magyar hitem nem szeretne látni. Egy bizonyos forradalmi lelkületnek ma is át kell hatni a fiatalságot, de ez nem az ablakbetüreségekben áll. A barikádok ifjúságának szembe kell szállni mindazzal, ami a fiatal lelkeknek és az egész nemzet lelkének tisztaságával, becsületével, ideáljával szemben áll.

Ebben a világban álhírek, destruktív hírek és áruló megjegyzések terjednek.

Nem tudom kik szerkesztik ezeket, ha megfogom őket, ellátom a bajukat. Azokhoz is van egy szavam, akik elhiszik és tovább adják ezeket a híreket. Undorító és ostobák ezek, mert rájöhetnek volna a hírek hazugságára. Fiatal emberek ne tőrjétek ezt.

Sok kötelesség vár a fiatalokra, sok

munka áll előttünk, amit másképp, mint igaz lélekkel elvégezni nem tudnak. Jövőt, családot, megélhetést, vagyonszerzést csak akkor tudtok biztosítani, ha a mai Magyarország lelkének megnevelésében segítségemre lesztek. Ezt a munkát sem én, sem más nem tudja elvégezni a magyar fiatalság nélkül. Nézzünk körül.

A hirtelen vagyonszerzésnek láza vett erőt a közönség egy részén.

Nem az elien beszélnek, hogy a becsületesen elvégzett munka megérdemelt gyümölcsét ne hozza meg. Én antiprofetista felfogást hirdetek. Nem akarok proletár lelkű diákságot. Én jó módot akarok és szeretnék meg-alapozni. De, hogy az ország szegényedjék és egyesek gazdagodjanak, az nem az ország érdeke, sőt még azoké az egyeseké sem, mert ezek vagyónának nem nagy jövőt jósolok. Mindezt tudatosan és szándékosan hirdetem, mert őszinte szóval kell hozzátok fordulnom. A ti kötelességetek nem az, hogy világnézeti harcok mesgijén lovagolva állástfoglaljatok. Nektek lelketeket kell adnotok mindenhez. A lelket a magyar jövő felcsillogó szemét és hangját kell adnotok.

Kávéházakban és vendéglőkben kérte a MAGYAR LAPOK-at

Szőrmék, bundák

nagy választékban

HALÁSZ IMRE

szőrme üzletében

Kazinczy Ferenc u. 4. Telefon: 18-90.

(Színház mellett)

Javításokat felelősséggel pontosan eszközöl

Katika, Zoli és a mogorvák

Tulajdonképpen már régen meg kellett volna írni a két aranyos gyermek történetét. De most sem késő. Olyan friss és eleven színekkel élnek emlékezetemben, mintha csak most szálltam volna le a szegedi vonatról, annak is az egyik másodosztályú kocsi-jából, ahol egy szeptemberleji éjszaka és hajnalon együtt utaztunk Zolival, Katikával és az édesanyjakkal. Voltak még többen is a kocsiban, sőt a fülkében is, ahol találkoztunk, de a többiek nem érdekelnék. A többiek arca teljesen elmosódott. A zsiros-képző hivatalnoké, aki Kolozsvárra utazott szigorlatolni és nagy darab csabai kolbászt reggelizett paraszti étvágygal és kezeléssel, a választékos eleganciájú ügyvédé, aki szintén Kolozsvárra utazott, a mogorva úr, aki a sarokba húzódott és az ablak függönyébe temetkezett, a kereskedő, aki tátott szájjal aludt végig, de nem horkolt: mind csak statiszta voltok Zoli, Katika és a kismama mellett.

Szegedről indultunk el a hihetetlen óvatossággal döcögő vonattal hajnali négy órakor. Jó felőrával előbb szálltam be a vonatba, de már akkor minden kocsit teli volt. Mégis sikerült jó fülkét kapni. Csak a menetirányt számítottam el, mert fordítva helyezkedtem el. Bent ült már a zsiros, az édesanya és a mogorva úr. Negyediknek telepedtem be közéjük, bármennyire morogtak is miattam.

Mindnyájan az alvással küzdötünk. Lassan elindult a vonat és sűrű megállások után mindig nagy nekifoháskodással rándult ismét mozgásba.

Hőmérsékletérő! Csak úgy félálomból hallottuk a kalauz kiáltását. Röviddel azután tolokodás hangzott a folyosón. Urak szálltak fel. Csak az indulás előtt szólalt meg egy nő hang: Hol kapok helyet a gyerekekkel? Vigyázz Zolika! Menj csak előre, én majd viszem Katikát!

Mindjárt az elején megállapíthatjuk, hogy a felszálló „urak” mind goromba, udvariatlan, sőt színtelen fatuskák voltak, mert a két kicsi gyermekkel utazó asszonyka elé tolokodtak és nem törődtek vele, hogy miképpen száll fel, talál helyet. Az egyik úr hedugta az orrát: van hely?

Nincs! — vágtam vissza gorombán. El is kotródott. Nem látta ugyanis a helyeket a sötétben. Másik is megpróbálta. Ennek még gorombábban szólottam vissza. Mikor feltűnt a fülke ajtója előtt Zolika, behívtam. Ide gyere, van itt hely! S behívtam az édesanyját is Katikával. A légvédelmileg tökéletesen elsötétített fülkében nem igen lehetett kivenni a gyerekek arcát, csak a csicsérgésüket lehetett hallani. De azt azután egészen jól Zolikát odavettem magam mellé. Katika az édesanyjával velünk szemben helyezkedett el. Csak éppen hogy elhelyezkedtek, egyetlen csomagunk, egy fekete lakk kalapskatulya felkerült a csomagtartóba, a gyerekek már is jelentkeztek: anyu, teát kérek! A tea után azután elesendesedtek. Utitársainkat még arra kellett figyelmeztetni, hogy nem dohányzó szakaszban vagyunk. A zsiros és a mogorva ezt nagy nehezen tudomásul is vették.

Ahogy telt az idő, egyre elszántabban döcögött előre a vonat, ahogy derengeni kezdett, úgy jött meg lassan a gyerekek hangja is. Eyre előnkben izogtak-mozogtak, kérdősködtek édesanyjuktól, majd az úti-

társaktól is. A fiatal asszonykának szemmel láthatóan rosszul esett, hogy a mogorva utitársak vasvillazemeket meresztettek a két angyalkára. Ez a minősíthetetlen jurizeusi mogorvaság akkor vált valóságos megrökönyödéssé, amikor Katika édes közvetlenségével jelentette be diszkrét kívánságát és az édesanyja a kalapskatulyából takaros kis edényt szedett elő. Minden oldalra húzigtálták orrukat, szájukat a mogorvák, de hiába. A gyerekek és édesanyjuk a legnagyobb nyugalommal vették birtokukba az egész fülkét és minden emberséges ember rokonszenve, együttérzéssel feljűk sügárzott. A folyosóról két hadnagy és egy idősebb hölgy minduntalan bekacsintott, beszólt Katikához. Zolika párnáját az ölembe vettem és a kis legény rövid percekre meg is próbálta az alvást.

A zsiros közben egyet gondolt, megdörzsölte a szemét, nágyot nyújtózott, tiz újjával hátrafésűlte csap-

zott, zsiros haját, felállott és fént a csomagtartón kibontotta behémót táskáját. Avatótt kézzel turkált a sok zörgő újságpapír között, míg megtalálta, amit keresett: a hatalmas szál csabai kolbászt. Levágott belőle egy kaszának való porciót és kivett egy siláp kenyeret, bicskát nyitott s falatozni kezdett. Falatozni az állat mohóságával, mogorván, nekidühödve, meggyőződéssel. A gyerekek észrevették, de egy szót sem szóltak. Persze a zsirosnak eszébe sem jutott, hogy egy-egy falatkával megkínálja őket. Édesanyjuk erre kivett a mindentudó kalapskatulyából néhány körtét és almát és odaadta a gyerekeknek. Na lett is olyan jóízű majszolás belőle, hogy még az angyalok is megirigyelhették volna. A zsiros még dühösebben zabált.

Ahogy azután egészen megvirradt, Katika egyre élénkebb és barátságosabb lett. Ölembe vettem és kimentünk a folyosóra s az ablakon keresztül néztük a továtűnő tájat, a házakat, a teheneket, a kis bocikat, az embereket. Katika mindennek úgy tuzótt örülni. Most már az egész kocsi

utassereg érdeklődni kezdett utána. Sokan hívták magukhoz a gyönyörű gyermekét, aki csicsérgésével betöltötte az egész kocsit. Roppant büszke voltam reá, hogy senkihez sem ment s még édesanyjától is hozzám kíváncskozott vissza.

Az édesanyja alig lehetett több 25—26 évesnél, egy mérnök felesége, a székelyföldi vasutépítésnél dolgozó férjéhez utazott. Egyszerű vászonruha volt rajta, haja tornyosan feltűzve, nyári fatalpuban, harisnya és kalap nélkül, minden csomagja a mindentudó kalapskatulya volt, amelyben — amint láttuk — minden volt inkább, mint kalap.

Váradon leszálltak, hogy átszálljanak a kolozsvári gyorsra. Természetesen segítettem s Katikával az ölemben szálltam le velük a kocsiból.

Még néhány szó, megmutattam, hol áll meg a gyors, hol lehet legjobban felszállni s azután elkészöntem. Katika és a kis Zolika arca azonban ma is az élet eleven színeivel tündökölnék emlékezetemben. A zsiros, a mogorva sötét alakja pedig lassan elhalványodik... (pont.)

Kereskedelmi főiskola és kereskedelmi szakirányú középiskolák felállításának javaslatát készítette el a Kereskedelmi Csarnok

Megindult az egészséges életöztön jelentkezése dr. Paál Árpád közgyűlési felszólalása után

Nagyvárad. Saját tud. Még alig múlt el egy hét dr. Paál Árpád nagy feltűnést és érdeklődést keltő közgyűlési felszólalása után, már is jelentkeznek a város egészséges életöztöne éppen arról az oldalról, amely a leginkább rászorul az új magyar élet friss vérkeringésére: a kereskedelmi élet egyik helybeli reprezentáns szerve javaslatot nyújtott át a Kereskedelmi és Iparkamarának azzal a kéréssel, hogy azt a kormányzatnak továbbítsa. A javaslat, amelyet nyilván a legnemesebb szándékkal és törekvéssel eugallt, olyan főiskola felállítását javasolja, amelyik egyik hivatott szerve len-

ne Nagyvárad fellendülésének, szellemi színvonala emelésének és közgazdasági érvényesülésének. Ha más eredménye nem is lesz, csak az, hogy illetékes fórumok figyelmét felhívja városunkra, s arra, hogy ha eddig hallgattunk és vártunk, az nem jelenti a teljes beletörődést a változhatatlanba, ha csak annyit tesz, hogy emberekben gondolatokat ébreszt, ötleteket vet fel és vitákat, tárgyalásokat indít el, már akkor is elérte célját.

Az egyébként szűzszavú javaslatot az alábbiakban adjuk:

Mit tartalmaz a javaslat?

I. Városunk földrajzi adottságánál fogva az idők folyamán mindig kereskedelmi jellegű volt. A rövidesen bekövetkező nagy európai változások, valamint országunk fejlődése városunk ezen jellegét nem hogy kissebbitené és megváltoztatná, sőt fokozottabb mértékben megerősíti és hatékonyvá fogja tenni.

Tárgyilagosan megállapítható és szomorú tény, hogy városunk kereskedelmének a nehezebb fajsúlyú része, amely magasabb szakképzettséget és finomabb kereskedelmi érzéket igényel, még mindig erősen zsidó érdekeltségek kezében van. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a keresztény kereskedelem városunkban kormányzatunk hathatós támogatásával valószínű új honfoglalást hajl végre és naponta hódít tért a túl erősen duzzadt és nagy tőkével rendelkező zsidó kereskedelemtől.

Országos viszonylatban is jól fogott nemzetgazdasági és pénzügyi érdekek feltétlenül megkívánják, hogy az előretörő keresztény kereskedelem egyfelől elharcosokkal rendelkezzen, másfelől pedig az egészséges utánpótlás és kereskedelem

minden téren feltétlenül biztosított legyen. Ezen célkitűzések elérésének legbiztosabb szavatolása a kereskedelmi főiskola azonnali hatállyal való felállítása.

Amíg a környező nagy városok, mint Szeged, Debrecen, Kolozsvár hatalmas egyetemekkel rendelkeznek, a körülmények különös alakulása folytán városunkban mindezt ideig elzárnyban intézkedések sem a hatóság vezetői, sem pedig központi hatóságok részéről nem történtek. Amíg Ujvidék vezetői a városnak meg tudták szerezni a Keleti Kereskedelmi Akadémiát, addig Nagyvárad jelenleg csak két kereskedelmi középiskolával rendelkezik.

Ezen kereskedelmi főiskola felállítása, amelynek természetesen megfelelő tanterve is lesz, szerény nézetünk szerint óriási jelentőségű, mert egyfelől városunk ifjúságának lehetővé teszi, hogy a legmagasabb iskolai képzést helyben elnyerjék, másfelől vonzó erőt gyakorol úgy a megye, valamint az egész visszatért keleti részek és az Alföld nagy területére, ahonnan tömegesen fognak jelentkezni főiskolai hallgatók és vég-

eredményben városunknak idegenforgalmi, társadalmi szempontból behozhatatlan előnyöket jelentenek, nem szólva az intézmény erkölcsi kihatását, úgy a város, mint a keleti részekre.

Ennek következtében lehetővé válik, hogy szerves kitaró munkában rövidesen kitűnően kiképzett, szaktudással rendelkező és magas erkölcsi felfogású generáció kerüljön ki és helyezkedjen el a keresztény magyar kereskedelemben, akik majd hivatottak lesznek ezen kereskedelem tisztá keresztény fényoldalát messze kiszélesíteni.

2. A kereskedelmi főiskolán túlmenően és azzal egyidejűleg szükségesnek tartjuk felállítani oly kereskedelmi jellegű intézetet, amelyben a megszállás ideje alatt kereskedelmi pályára lépett jelenlegi tanulók, segítők vagy önálló kereskedők szakképzettségüket és hiányzó középiskolai képzésüket pótolhatják.

Ezen intézetek, vagy egy-két évet tanfolyamok, vagy esti tanfolyamok, más gyakorlati elképzelés alapján hozhatók létre, de megvalósításuk parancsoló szükségesség.

3. A létező kereskedelmi középiskolákkal egyidejűleg szükségesnek tartjuk és tisztelettel javasoljuk kereskedelmi szakirányú középiskolák felállítását.

A javaslat, amelyet ismertettünk bizonyára sok olvasónk érdeklődését fogja kelteni. Kívánatos lenne, hogy a benne felvetett terv hozzászólásokban, érdemi és tárgyi megvitatásokban érleljék tovább. Az is sokat lendítené az ügyön, ha más oldalról, más szervezetek köréből hasonló tervek és javaslatok indulnának el, hogy illetékes körök annál inkább felfigyeljenek városunk élniakarására. Ezért is bocsátottuk kézzé a Kereskedelmi Csarnok javaslatát olvasóink elé.

„Élet, elevenység, erő és valóság legyen ifjúságunk vallás-erkölcsi nevelése”

Vitéz Bély Alajos vezérőrnagy előadása a magyar ifjúság nevelésének irányelveiről az Országos Katolikus Nagygyűlésen

Röviden már beszámoltunk azokról az előadásokról, amelyek az Országos Katolikus Nagygyűlés első nyilvános ülésén elhangzottak, a beszámoló terjedelme azonban nem engedte meg, hogy az előadásokat részletesebben ismertessük, s így ez alkalommal visszatérünk arra az előadásra, amely vitéz Bély Alajos vezérőrnagy, országos ifjúsági vezető ajkáról hangzott el a magyar ifjúság vallás-erkölcsi neveléséről és ennek kapcsán az új Európában elkövetkező kimagasló hivatásról. Az előadást, amelyre a bihars-hercegrímás zárószavai szerint a határokon túl is felfigyeltek, főbb részleteiben az alábbiakban közöljük:

Vitéz Bély Alajos: „A keresztény Európa zászlóhordozója a magyar ifjúság lesz”

— Honvédeink messze orosz földön kezdte beszédét Bély altábornagy — mint zúgó acéltolyam, menetelnek a halál árnyékában, s hősiességük, vértük hullása és hősi sírhalmuk nyomán dicsőséggel újra születik az eltiprott Krisztus-kereszt.

— Ezeknek az új kereszties vitézeknek acélos akarata előtt és roppant ereje alatt össze kell dőlnie a bolsevista világnak, hogy az istentelenség üszkös romhalmaza, a rabizoltság, nyomorúság, lélekkrabálás, váres és halál, pusztulást, családi életet megtagadó erkölcstelen világot felváltsa az Isten szabad és boldog világának husvét hajnalhasadása.

— Ezért az új, szabad és szebb világot folytó harcra mindenkit elkötelez a cselekvés komoly és szent parancsa. Ez a parancs elsősorban az ifjúság nevelésének és irányításának szól, mert az ő munkájuk és példájuk nyomán kell megszületnie annak az új nemzedéknek s benne annak a szebb világnak, melynek keresztény a lelke, krisztusi az erkölcs, izzó magyar az érzése, s amely a nemzetre az igazi keresztény cselekvő hit, az evangéliumi krisztusi élet és az igazság, a tiszta erkölcs, a munka, szépség és boldogság jobb világát, a keresztény nemzeti jövőt hozza.

— Ifjúságunk irányításánál a vezér-elv világos.

— Ezeréves történelmi tradíciókhoz hiven nem lehet más, mint a keresztény világnézet s jellemében való nevelés.

— Valóban vallás nélkül nincs nevelés, nincs család, de nemzet sem. Ezt mi, magyarok tudjuk a legjobban s éreztük ezer esztendő óta, s valljuk is, hogy nem üres szólam, hanem élő történelmi valóság az a megállapítás: a kard szerezte meg azt a hazát, de a kereszt tartotta fenn ezer évig.

Uj Európa legelső kötelessége

— Ez a gondolat vezetett, amikor országosan intézkedtem a leventék közös gyónása és áldoztatásáról, s ezt juttattam kifejezésre husz nappal ez előtt Bécsben, 14 nemzeti ifjúsági vezetőnek, kiküldötteinek plénuma előtt

amikor, mint a katonai előképzést végző európai bizottság elnöke kijelentettem, hogy az ifjúság vezetőinek az ifjúság nevelésében és vezetésében a hazaszeretet és a családi érzés mellett, a legerősebben hangsúlyozni kell a vallásos nevelést, vagyis a keresztény etikai tényező fontosságát. És hozzátettem még, hogy az új Európának legelső kötelessége Európa régi keresztény népeinek minden lelki kincsét megmenteni, amelyekre, mint biztos alapelvekre az elfövenő bol-

dogabb és békésebb Európát fel lehet majd építeni. Magunkról pedig külön elmondottam, hogy a magyar nép ezeréves létét Európában a kereszt és a kard erejének köszönheti. Történelmünk legnehezebb óráiban mindig ez volt a nemzet döntő fellegőse, ez ma is, a bolsevizmus elleni hősi harcban, amely gondolathoz hívek is maradunk mindig. Ezzel a bécsi kiáltással semmi különösét nem tettem, csak egy nemzet ezeréves hitvallását juttattam kifejezésre.

Nem álmodás, ábrándozás és érzélgősség

— Amikor itt, e helyen ismételtén is hitvallást teszek, hogy ifjúságunk nevelésének házánk szempontjából legbiztosabb alapja a vallás-erkölcsi élet, rá kell mutatnom arra is, hogy ifjúságunknak ez a vallásossága nem merülhet ki az álmodozásban, ábrándozásban és érzélgősségben. hanem valóságos krisztusi élet és Krisztuskövelésben kell testet öltetnie, vagyis olyan ifjúságot kell nevelnünk, amely életszemléletében, gondolkodásában és cselekvésében egyaránt az evangéliumi, krisztusi embertípust alakítja ki magában.

— Ezért az ifjúság tanulja meg, hogy nagy és nemcsak eszmék csak öntudatos erő lemondás és hősi áldozatokból születnek.

— A családi életet ne csak nyugalmas otthonnak tekintse, amely számára biztosságot, ruhát és szülői gondoskodást nyújt, hanem a gyermek Jézustól tanulja meg a hűséget, hálát, munkát és felelősséget a családi élettel szemben. Különösen pedig a családi élet szentélyének tisztaságát, szentségének megbecsülését és szeretetét.

— Élő valósággal érezze át a felebaráti szeretet nagy parancsát. Tanulja meg, hogy méltó a munkás az ő hűrére, hogy Krisztusban és a nemzeti sorsközösségben valamennyien egyek és testvérek vagyunk. Ne legyen tehát magyar ifjú és ifjú között osztálykülönbség, hanem egyesült lélekkel legyenek testvériesek az Isten és a haza szeretetében. Ezért érezze mindenki kötelességének segíteni a szülőkölködőkön, irgalmas szívvel hajljanak le a betegekhez, szenvedőkhez és elesettekhez. A jó Pásztor nyomán vezesse helyes útra a tévelygőket, de Krisztus példáján tanuljon meg a magyar ifjú korbácsot tonni és szétütni azok között a lélekkulárok között, akik a hit, a haza és a család szentélyét megrabolni vagy beszennyezni akarják.

— A kisdödeknek magához telemelő Krisztus példája nyomán érezze át, hogy a házasság nemcsak szórakozásokra és élvezetekre alakított élettársulás, hanem célja a gyermek és a gyermekáldáson keresztül a nemzet jövője. És hogy éppen akkor szereti valaki igazán a hazáját, ha megbecsü-

li és szereti a magyar gyermeket, kész minden erejével megvédeni a magyar családi tüzhelyek szépségét, életét és integritását. Mert a nemzet fennmaradásának, biztonságának és békéjének legbiztosabb őrhelye a család, amely jelenti a magyar honvéd bölcsőjét és az örök magyar honvédelmet!

— Lásza meg ez a küzdelmekre elhivatott magyar ifjúság az Istenben a végtelen alkotó erőt, a küzdelmeknek s a fejlődésnek szellemét, aki nemcsak a világgosságnak és a napsugárnak, de a kemény harcoknak és az erőnek is Istene. Eppen ezért érezze át, hogy Isten nem akart passzív, erőtlén és sötétlékeket, hanem olyan lelkeséget, amely életteli napsugaras vidámsággal, de acélos, kötelességtudó, önmagáért és cselekedeteiért is helytálló erővel van telítve.

— A vallásosságnak ilven tényével átitatott és erejével megacélozott fiaink a haza védelmében hősök lesznek, akik keveset beszélnek, de annál többet tesznek, s akiknél csak egy gondolat járja: küzdeni és győzni a hazáért mindhalálig!

— Ilyen hősök és hitvallók voltak az országépítő, hőnmentő történelmi nagyjaink és őseink is. Ezek az Istenben való töretlen hit s az áldozatos hazaszeretet szellemében buzgón kücsözltek kezüket imára és keményen ragadták meg békés hétköznapiakon a munka eszközeit, de viszont ha a haza élete és biztonsága veszélyben forgott, ezek az imádságos és békés munkóskézek súlyos pörölyként tudtak lecsapni az ellenségre is. Ez a lelkeség jelentette az ezeréves történelmi magyarságot s a nemzet fennmaradásának biztonságát.

— Bár az elmúlt évtizedek keresztényisége és különösen a keresztény ifjúsága is fel tudott volna emelkedni a krisztusi és vallás-erkölcsi világnézetnek erre az öntudatos, kemény és lelket acélozó magaslátára, akkor nem zudult volna ránk az Isten, Hazát, családot megtagadó bolsevista örület. S akkor nem lettek volna Trianon, Alcabar, Ieremboll, beszennyezett és kirabolott templomok és nem meredeztek volna a keresztények haltesteinek hekatombái az ég felé.

A kettőskereszt nem pusztia jelkép

— A bolsevista szörny most is ki-nyujtotta véres karját, hogy romhalmazzá döntse Európát és a keresztény kultúrát. És teszi ezt nemcsak gyilkos

tegyvereinek hatalmas tömegével, hanem világnézeti harcával is.

— De a magyar ifjúság keményen őrt áll. Tudja és átérzi egész lelkével,

hogy a nagy magyar hősök és hitvallók unokája és a leventéifjúból lett hősiessen küzdő magyar honvédek életre-halálra közös sorsúrsa. Jól tudja azt is, hogy ez a küzdelem nemcsak a fegyverek harca, hanem két világnézeté is, mely az európai keresztényiségre életet, vagy rabizoltságot jelent.

— A magyar ifjúság azonban keményen meg fogja harcolni a világnézetnek ezt a harcát, a lelkekben itthon és a honvéd a fegyverekét az orosz mezőkön. E kettős küzdelem nyomán pedig hisszük, hogy diadalmasan fel fog ragyogni az örök Krisztus-kereszt.

— Ezért örömmel jelenthetem itt a mélyen tisztelt katolikus Nagygyűlésnek, hogy az a kettős kereszt, amely mint a Kormányzó Ur által leventéifjúságunk részére szentesített felségjelvény s amely leventezászlóinkat és leventéjelvényeinket ékesíti, nem pusztia jelkép és ifjúságunknak vallás-erkölcsi alapon való nevelése nem üres propaganda és jelszó, hanem hősiesség keresztény világnézet és magyar életszükséglet.

— Kiáltó követelmény tehát, hogy ifjainkat vallás-erkölcsi alapon neveljük, de ez a nevelés legyen élet, elevenesség, erő és valóság.

Ifjúságunk lesz az új keresztény Európa zászlóhordozója

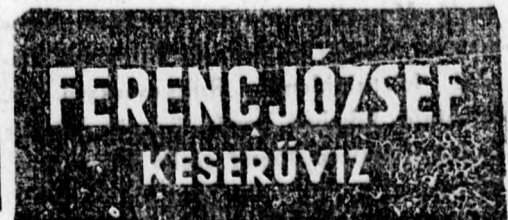
— Most, hogy a honvédvezérkar főnöke meglátogatta az orosz földön harcoló honvédeinket, üzenetet küldött a magyar ifjúságnak s ugyanerre a lelki erőre és összetartásra hívta fel őket. Buzdította a magyar ifjúságot, hogy legyen erkölcsében tiszta, lelkében bátor és erős, akaratában kemény és legyőzhetetlen.

— Valóban ezt a harcot a lélekben puhák, akaratban gyengék, helytállókban gyávák és térovázók sohasem fogják megnyerni.

— Ez a harc számunkra a keresztény Európára az életet jelenti. Az élet küzdelem, a küzdelemhez pedig erő kell. Ha valaki elbukik, azon az élet vasszigorral keresztül gázol. Hozzátok szólók azért, magyar fiúk és magyar leányok, legyetek lélekben és erkölcsitekben erősek, hajlíthatatlank és sziklaszilárdak! És különösen legyetek méltók magyar leányok, magyar ösök hősi honvéd unokáihoz és ragyogjatok rá a magyar otthonokra a családi béke és boldogság s az isteni szeretet minden szívárványát!

— Orosz földön menetel a magyar honvéd. Áldozatos küzdelme, vére és hősi sírja nyomában kisarjad a kereszt. Ezt a keresztet a magyar ifjúság magára emeli és ígérteit tesszük, hogy ennek a keresztnek a tényénél, ennek erejével és szellemében menetelünk előre szent Hazánk és a keresztény Európa dicsőséges és teljes győzelméig abban a biztos meggyőződésben, hogy ennek a keresztény Európának a zászlóhordozója a mi fiaink, a magyar ifjúság lesz!

Vitéz Bély Alajos előadását lelkes, hosszantartó tapssal ünnepelte a nagygyűlés közönsége, amely az ülés végén távozó országos ifjúsági vezetőket megéljenzte.

Kinknek a fellebbezéseit tárgyalja az I. számú adófejszólamlási bizottság október 8-án és 9-én?

Grösz Izrael József textilkereskedő Kapucinus-u. 18. Lóvi László könyvkereskedő Széchényi-tér 8. Lázár Sándor ruhateros Magyar-u. 35. Gevürtz Miksa ügynök gr. Battyhányi-u. 14. Freund Fülöp ügynök gr. Battyhányi-u. 3. Fekete Ferenc tanár Láhner Gy.-u. 11. Schwartz Vilmos mérnök Várady Zs.-u. 30. Szirmai Sándor háztulajdonos Teleki-u. 21. Holló Sándor háztulajdonos dr. Moskovits F.-u. 8. Neulender Mihály hasznélvező Váradi Zs.-u. 48. Stern Jakab háztulajdonos Mezey Mihály-u. 1. Hitter Albert háztulajdonos Batthányi-u. 20. Özv. Laszt Miksáné háztulajdonos Várady Zs.-u. 48. Özv. Lovasi Márkné háztulajdonos Beöthy Ö.-u. 42. Özv. Reismann Róza háztulajdonos Szabadeg-u. 8. Freundlich Herman házgonnok Beöthy Ö.-u. 18. Várady Imre táblás fuvaros Kossuth L.-u. 2. Ujházi Mihály szállítási vállalkozó Kossuth L.-u. 8. Kornfeld Sándor órás Jókai M.-u. 25. Glatz Antal cukrász Lórántffy-u. 16. Boin Samu korcsmáros Bunyitay-u. 8. Klein Izidor szabó Liliom-u. 11. Rosenfeld Mór pék Hlatky E.-u. 14. Goldstein Regina kalapos Bémer-tér 6. Friedmann József női konfekciós Hlatky E.-u. 12. Pollák Jenő goblein festő Szacsavay-u. 32. Bartfield Chaim piaci börtáska kereskedő Muscolini-tér 12. Klein Bernát nadrágtartó készítő Zárda-u. 2. Steiner Ignác vegyeskereskedő Szacsavay-u. 86. Stern Béla papirkereskedő Rulikovszky-u. 10. Zimmer Ede borkereskedő Moskovits J.-u. 1. Oppenheim Mózes lisztkereskedő Szeptember 6. u. 19. Terkeltaub Áron ruhakereskedő Hlatky E.-u. 19. Schwartz József tűzfakereskedő Kapucinus-u. 5. Csányi Lajos fűszerkereskedő gr. Teleki-u. 46.

1942. október hó 9-én délután fél 3 órákor: Joó Lajos fűszerkereskedő gr. Csáki L.-u. 24. Dr. Stern László ügyvéd Hlatky E.-u. 11. Muresanu Adrian v. nyugdíjas Szent László-tér 4. Széles Gyula háztulajdonos Luther-u. 11. Davidovits Ábrahám ügynök Várady Zs.-u. 22. Weisz Mártonné ügynökös gr. Csáki L.-u. 34. Ullmann S. Salamon sarkófaragó Kapucinus-u. 19. Márton Ignác szűcs Láhner Gy.-u. 2. Bittenbinder József asztalos Szeptember 6. u. 31. Liszka András korcsmáros Deák Ferenc-u. 2. Magyar János korcsmáros Várady Zs.-u. 18. Fülöp Izák bogdás Szeptember 6. 75. Fogel Máyer pék Szacsavay-u. 29. Schwartz Zoltán állatkereskedő Várady Zs.-u. 27. Weisberger Miksa kereskedő Láhner Gy.-u. 6. Gál Ferenc vaskereskedő gr. Teleki-u. 50. Szalavetz Imre rézöntő Magyar-u. 11. Kun Adolf vaskereskedő Kossuth L.-u. 8. Fehér Albert gumiarukereskedő gr. Teleki P.-u. 2. Lajos István divatárkereskedő Kálvin-u. 11. Feufer Áron rabbi Károlyi-u. 3. Richenstein Osiás rabbi Károlyi-u. 28. Hegedüs Zoltán m. tisztviselő gr. Teleki P.-u. 19. Halász Imre háztulajdonos Szabadeg-u. 18. Lőrincz Simon háztulajdonos Szacsavay-u. 72. Schwartz Sámuel v. vendéglős Jókai M.-u. 2. Goldstein Gábor tehenész Rimanóczy-u. 10. Tischler Géza ócskavakereskedő Rulikovszky-u. 5. Engländer Béla textilkereskedő Batthányi-u. 20. Rosinger Andor textilkereskedő Hlatky E.-u. 11. Feldheim Sámuelné rövidárkereskedő Muscolini-tér 1. Tivadar János hentes Moskovits J.-u. 3. Friedrich Dániel háztulajdonos Rulikovszky-u. 20. Birnfeld Jakabné keresk. ügynök Hlatky E.-u. 2. Rigeisen József szabó Jókai M.-u. 29. szám.

Ujjáalakult a nagyvárad-egyházmegyei Tanítói Fegyelmi Tanács

A nagyvárad-i lat. szert. egyházmegye legutóbbi körlevele közli, hogy a változott viszonyok miatt a katolikus nép- és középfokú egyházmegyei iskolák tanárainak, tanítóinak és kántorainak Fegyelmi Tanácsát a következőképpen szervezték át:

Elnök: Mellau Márton prelátus, debreceni leányliceumi és gimnáziumi igazgató, tanügyi főtanácsos.

Előadó: Dr. Beöthy György apátkanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő.

Előadóhelyettes: Dr. Hanzély Lajos, püspöki titkár, segédtanfelügyelő.

Ügyész: Ertsey Géza körzeti iskolafelügyelő, váradolási népiszkolai igazgatótanító

Tanácsstagok: Árvay Béla körzeti iskolafelügyelő, gyulai kántortanító. Bélyeky Ferenc, várad-i Szt. Orsolyarendi leánygimnáziumi és liceumi hittanár. Csernus Gáspár, debreceni polgári fiúiskolai tanár, igazgató-helyettes. Gulyás Mihály eszvási népiszkolai igazgató, kántortanító, dr. Kiss László gyulai segédlelkész, dr. Szalay Andor várad-i kir. tanfelügyelő tanügyi foglalmazó.

Megjelent a nagyvárad-egyházmegyében is a böjti fegyelem háborús enyhítése

Nagyvárad, Saját tud. A nagyvárad-i lat. szert. egyházmegye legújabb körlevelében megjelent az egyházmegyei hatóság rendelete a böjti fegyelem háborús enyhítésére. Az enyhítést dr. Scheffler János püspök, apostoli kormányzói helynök a következőkben adta az egyházmegye papsága és hívei tudomására:

Ad 1194—1942. Az apostoli szentszék közölt felhatalmazása alapján, az élelmezés nehézségei miatt, a mostani háború tartamára — hamuzszerda és nagypéntek kivételével — a böjt és

hústilalom parancsa alól az egyházmegye híveit felmentem.

Buzdítom azonban híveimet, főképpen a papságot és szerzeteseket, hogy gyakorolják az engesztelés és önmegtartás különféle módjait: legyenek a betegek és szűkölködők támogatására imádkozzanak állhatatosan a Szentanya szándékára s így iparkodjanak elnyerni azokat a nagy lelki értékeket melyeket elnyerhetünk a böjti parancs betartásával.

Megnyitották a munkás főiskolát

Jeskó Sándor tanfolyamvezető, Vidor József népművelési titkár, Szabó János orsz.-gy. képviselő és Nagy István titkár tartottak beszédet

Nagyvárad, Saját tud. Megirtuk hogy a Nemzeti Munkaközpont kebelében a Népművelési bizottság két háromhónapos felévre tagozódó munkás főiskolát szervezett. A tanfolyam vezetésére Jeskó Sándor ipariszkolai tanárt, az NMK Szabadidő Szervezetének elnökét kérték fel, előadó-

kul pedig városunk tanári, jogászai és lelkészi karából nyertek meg kiváló szakembereket.

Az NMK dísztermében gyűltek össze hétfőn este hét órára a tanfolyam hallgatói. Szépszámmal voltak érdeklődők is és így a nagyterem csaknem teljesen megtelt.

Mi az új iskola igazi célja

A tanfolyam előadókara a színpadon foglalt helyet s az Építőmunkások Enckkara Soós karnagy vezényletével a Himnusszal nyitotta meg az ünnepi műsort.

Ezután Jeskó Sándor tanfolyamvezető emelkedett szólasra és felelősségteljes vállalkozását mélyen átérve, lendületes beszédben jelölte meg a munkás főiskola igazi célját. A mult világháborúban is szervezkedett a magyar munkás — mondá, — tanfolyamokat is rendeztek számára, de azok a szellemi táplálékok sötét, idegen lelkek mélyéről fakadtak és kábítóak, mérgezőek voltak. Most is elyhíteni kívánja a magyar munkás szellemi szomjúságát, de most magyar pap, magyar jogász és magyar tanár állt a dobogóra: a maga véréből valókat hívott szellemi tudásának bő-

vítésére, akik testvérként jöttek és akikben nem esalathozhatik. Nagy összetalálkozása ez a szellemi és fizikai munkásnak — fejezte be megnyitó beszédét Jeskó Sándor — amely kiindulópontját, — megbontathatlan alapkővet jelent a igazi magyar összefogásnak, a megújult boldogabb Magyarországnak.

Nagy tüsssal fogadta a hallgatóság a szép beszédet, majd Vidor József népművelési titkár ismertette részleteiben is a tanfolyam tantárgyait, és nagy hozzáértéssel vázolta a munkásművelődés szükségességét. Itt vagyunk — mondta többi közt a szónok — csak rendelkezni kell velünk mi minden kultúrsumjat kielégítünk, ha bizalommal hozzánk fordulnak, mert minékünk az a hivatásunk.

El kell tüntetni a válaszfalakat

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szabó János országgyűlési képviselő szólalt fel Nagyvárad munkásága nevében. Foglalkozott az egyes tantárgyak lényegével és keresetlen

szavakkal világította meg, hogy miért is van a magyar munkásnak mindazokra szüksége. Majd az előadókhoz fordulva kérte, hogy ne ők jöjjenek le a munkásokhoz, hanem a ma-

gyar munkást emeljék fel magukhoz és tüntessék el azokat az akadályokat, amelyek eddig olyan áthidalhatatlan válaszfalakat jelentettek a munkás és más osztályok között.

Hosszan tapsolták a népszerű munkásképviseelő szavait, mely után Nagy István tanfolyamhallgató, társai nevében mondott rövid talpraesett beszédet. Kérte az előadókat, hogy szeretettel foglalkozzanak velük és ígéretet tett, hogy fáradozásukat szorgalmas látogatással és fegyelmel fogják viszonzni.

Jeskó Sándor tanfolyamvezető befejezettnek nyilvánította az ünnepélyt, s a csütörtöki viszontlátásig köszöntötte a hallgatóságot. A szépszámmú közönség a Magyar Hírszékgyeléreklése után nagy reményekkel távozott a munkás székhez.

Búcsúznék a nyáctól

A legöregebb emberek sem emlékeznek ilyen időjárásra. Mert szép ősz még csak teljegyeztek az időjárás szakértői és műkedvelői, de az a hőség és verőfény, ami még most is örvendeztet a szíveket, határozottan nyári jellegű s erre nincs példa az agasztánok kalendáriumi nyulvántartásában sem.

Nyár van, októberi nyár. Még az esték sem olyan hűvösek, hogy okvetlenül megkövetelnék a felöltőt, a terraszok és kethelyiségek most is népesek, s ha az elsőtöltési rendelkezések nem rövidítették volna meg az éjszakát, észre se vennék talán, hogy megrövidültek az esték.

A fűrdővad sem tejeződött még be, bár a városi szabadfürdő hivatalosan már bezárta kapuit. Mert a fűrdővés rajongói, a szenvedélyes uszók és a nopoás szektáriánusai még kintartanak a strandolás mellett s minden nap megteszik fölényes megjegyzéseiket a közönyösökre, a kényesekre és az elpuhultakra, hogy a napit nézik s nem az időt és idő előtt nekiadták magukat az ősznek.

S igazat is mernek adni a nyári örömek prolongálónak, akik nem is nevezik edzeteknek és hősöknek magukat, hanem egyszerűen nem óhajtják tiszteletben tartani azt a hagyományt, amely szerint a szabadban fűrdeni és földre ülni nem tanácsos az „" belűs hónapokban. Minden nap én is kimegyek a Gálhoz, ahol a kora délutáni órákban még mindig elég népes társaság van együtt. A napsütésben még semmi hiba sincs, s a víz hőmérséklete is jól tartotta magát az utolsó napokban. A mult hét végén egészen különös élmény volt: a Körös hullámai a családásig nyári enyhességgel vettek körül, mikor hirtelen kis szél kerekedett, megtépázta a partit jegenyéket és teleszórta a víz sima tükreét sárga falevelekkel. Az ősz és nyár keveredésének megkapó hangulata volt ez a lejtápasztaltabb fűrdőző számára is.

Tegnap azonban mégis mintha nem törést szenvedett volna a kései nyár. Az éjszakai órákba csak-csak belopkodik az ősz s rövid időre rátelepszik a földre, a tákra, a vizekre és ott-hagyja névjegvét a levegőben is... A Körös tegnap már barátságatlanabbul fogadta a macacs fűrdőzőket, s jellette bennük a gondolatot: el kellene egymástól köszönni már.

Nincs ennél szomorúbb: végül még is csak el kell búcsúzni a nyártól!

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
félre 15, egy óra 2.50 pengő.
Postatakarékpénztári csekkzámlánk
száma: 72.301.
Kérve tartozunk megköszönéséért.

KONFERENCIÁT TARTANAK NAGYVÁRADON A BIHARI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE PRESBITEREI. Nagyváradi Sajtó tud. November 8-án, a Református Kulturház tanácstermében presbiteri konferenciára gyűlnek össze a bihari református egyházmegyébe tartozó egyházközségek presbiteri. Csávás Sándor bojti lelkész, az egyházmegye új missziói előadója már megkezdte a konferenciát előkészítő munkálatait. A konferencia előadója — mint értesülünk — **Vadai Béla** esperes, dr. **Szabó Lajos** nagyváradi református lelkész-tanácsbíró, **Orth Imre** bihari püspöki lelkész, **Orth Győző** missziói lelkész, dr. **Sóos István** polgármestert, dr. **Baross Károly** vármegyei főügyészt és **Doróczy Kiss Lajos** lap szerkesztőt kívánják felkérni.

A Vöröskereszt gyűjtőnap eredménye. Nagyváradi Sajtó tud. Az október 4-iki Vöröskereszt gyűjtőnap eredményéről kiadott kimutatás szerint a 18 nagyváradi gyűjtőhelyen urnákba és perseyekbe 2.756.21 pengő, megváltási jegyekből és adományokból 7.861.08 pengő, összesen tehát 10.617.29 pengő folyt be.

FOGHÁZBÜNTETÉSRE ÍTELTE A TÖRVÉNYSZÉK A VEREKEDŐ ÓSSI-TELEPI CIGÁNYOKAT. Nagyváradi Sajtó tudósítók. — Megirtuk, hogy Szabó Gusztáv és Kordován Lajos Óssi-telepi cigány lókupecék az elmúlt hónap 29-én nagy mulatozást rendeztek az egyik vendéglőben, majd részeg állapotban összeverekedtek. A korcáros rendőroket hívott, mire a cigányok rátámadtak az odaesiet rendőrokre, akik végül is megbilincselve előállították. Hétfőn tárgyalta ügyüket a törvényszék a cigányokat börtön elleni erőszak vétsége miatt 3-3 hónapi fogházbüntetésre ítélte. A cigányok sokallták a büntetést és a Táblához fellebbeztek.

Ertesítés. Nagyváradi thj. város fogvászati adóhivatala értesíti az érdekelteket, hogy hivatali helyisége a városházáról Bémer-tér 4. szám 1. em. alá lett áthelyezve, ahol folyó hó 8-tól a közönség rendelkezésére áll. A pénztári hivatalos órák reggel 8-12-ig tartanak. Nagyváradi, 1942. október 7. Városi fogvászati adóhivatal.

AMERIKA TÖRÖKORSZÁGI KÖVETE ROOSEVELTHEZ ERPULT. Amsterdam. — (MTI) 4 Német TI. jelenti: A bostoni rádió szerint Steinhardt, az Egyesült Államok törökországi nagykövete repülőgépen Amerikába érkezett, hogy Roosevelttel és a külügyminiszteriummal megbeszélést folytasson.

Kirándulás. A MTE Bihar Egylet f. hó 11-én vasárnap reggel 7.59 órai indulással kirándulást rendez Révra. A résztvevők megtekintik a Zichy ceppkőbarlangot és a révi szoros fölé emelkedő kilátókat. Jelentkezés péntek estig Mocsáry Sándor írógépszaküzletében. Rákóczi. ut. 2. szám.

A Baross Szövetség Központjától Budapestre a következő utasítást kaptuk: Felhívás a vidéki Baross Fiókok Elnökségéhez! Kezdeményezésünkre az iparigazolványos ügynökök részére is órségváltás van folyamatban.

Tudomásunk van arról, hogy Elnökség körzetében tekintélyes számban tevékenykednek olyan iparigazolványos ügynökök, akik még nem tagjai az ottani Baross fióknak. Éppen ezért felkérjük a fiók igen tisztelt Elnökségét, hogy a körzetükben lakó öskeresztény iparigazolványos ügynököket szervezék be és a beszerzett tagok adatait a mellékelt iv felhasználásával legsürgősebben szakosztályunknak megküldeni szívekedjék. Baross üdvözlettel: a Szakosztály Elnöksége

Temetés. Özv. Stigl Kálmáné Gnatkovszky Amália 80 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Steinberger kápolnában (Erdélyi „Concordia”).

KORONA Filmszínházban szerdán utoljára VÍHARKAPITÁNY

Csütörtöktől csak napig **Komikusok kívánságversenye**

OKTÓBER 18-ÁN IKTATIÁK BE MAGYARY SÁNDOR ÖRVÉNDI REFORMÁTUS LEKÉSZT. Nagyváradi Sajtó tud. Jelentettük annakidején, hogy a bihari református egyházmegye közgyűlése elutasította az örvéndi lelkészválasztás ellen beadott fellebbezést s Magyary Sándor megválasztását törvényesnek mondotta ki. Értesülésünk szerint Magyary Sándor ünnepélyes beiktatására október 18-án kerül sor.

Apácákat küld Japán a Fülöp-szigetekre. Tokióból jelentik: (MTI) A Szejani Iroda jelenti: A japán nemzeti-velésügyi miniszterium elhatározta, hogy legközelebb mintegy 20 roma katólikus apácát küld a Fülöp-szigetekre, hogy eképp is szemléltesse, milyen fontoságot tulajdonít a megszállt országok vallásának.

Sport-esküvő

Sárvári-Szilman Ferenc. a NAC kitünő középcsára, f. hó 7-én, szerdán este fél 7 órakor vezeti a Székessygház oltára elé Oláh Mici úrlányt, Oláh Irma ismert sportbajnoknő nővérét. Az érdekes sportházasság városunk sportkörében általános érdeklődést vált ki és biztosra vehető, hogy sok sportrajongó fogja végignézni, amint a híres nagyváradi középcatár és a bájos úrlány örök hűséget esküsznek egymásnak. Mi ezúton is gratulálunk az ifjú párnak és kívánjuk, hogy Sárvári még nagyobb lendülettel vigye rohamra csapatát, ha majd a nézőtörmény egy fiatalasszonyka csengő hangja is belevágyul a nagy hajrájába.

Ne sürgessük sebesült hozzátartozóink hazaszállítását!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről közhik: A háborús szolgálat egyik legfontosabb szolgálata a sebesültszállítás. A most folyó háborúban sebesült honvédeinket a Don partjáról kell hazaszállítani. A szolgálatra képtelenné vált, vagy hosszabban gyógyuló sebesülteket sokszor 1500-2000 kilométeren át szállítják vonattal megfelelő kórházba. Ezek a szállítványok valószínűleg mozgó kórházak, melyeken vératömlesztést és nehéz műtéteket is végeznek. Az óriási távolságokra való tekintettel nem lehet azok csodálkozni, hogy a ma megebesült honvéd sokszor csak 2-4 hét múlva érkezik haza. Igen sok esetben magának a honvédnek az állapota sem engedi meg az azonnali szállítást. Éppen ezért helytelenül teszik a hozzátartozók, ha sebesülteiket elszállítását sürgetik. Az illetékes közegek mindent megtesznek, hogy a sebesültek minél korábban megfelelő berendezésű kórházba kerüljenek. Azok, akik a szállítást sürgetik, gondoljanak arra, hogy az elietett szállítás sokszor életveszélyt jelent.

Sulyos motorkerékpárszerencsétlenség a vízműtelepnél

Nagyváradi Sajtó tud. Kedden este 9 óra tájban sulyosabb kimenetelű motorkerékpár szerencsétlenség történt az Alsóköröscsodai mellett lévő vízműtelepnél. Szilágyi Gyula, pénzügyi tisztviselő és Katus János asztalos, mindketten nagyváradi lakosok, motorkerékpáron az elsötétített város felé haladtak, amikor egy hirtelen felbukkanó szekérbe ütköztek. A szerencsétlenség következtében Szilágyi Gyula jobb oldali bordatorést szenvedett. Katus János pedig az arcán szenvedett sérüléseket. Mindkettőjüket beszállították a közközházba. A szekér, amely valószínűleg szabálytalanul hajtott az uton, a szerencsétlenség után eltűnt a sötétben. A rendőrség vizsgálatot indított az ügyben.

NYILTTER

Bartalis Juliánna feleségemtől válok, érte erkölcsi vagy anyagi felelősséget nem vállalok.

Ceujafalva, 1942. október 2.

Bartos Béla, tanító

Szöveget, bélesárut

otcsón, régi jó minőségben még On is vehet az

IVAN posztóházból Kossuth-u. 1. Sas-palota Öskeresztény magyar cég

Kegyeeletes ünnepséggel ülte meg Nagyváradi október 6-át

Megkoszoruzták Nagy Sándor tábornok szülőházát. Könyvezve hallgatták az aradiak a műsoros est beszédeit

Nagyváradi. Az aradi vértanúk évfordulóján kegyeeletes ünnepséggel emlékezett meg Nagyváradi. A hivatalok szünetet tartottak s a iskolák növendékei hosszú sorokban vonultak fel az ünnepélyre.

Délelött 10 órakor ünnepi gyűlése volt a Székessygházban, utána az „Aradi Szövetség” nagyváradi fiókjá a Tűzharcos Szövetség részvételével ünnepnapot rendezett, amelynek során megkoszoruzták Nagy Sándor 48-as vértanu tábornok szülőházán lévő emléktáblát, ahol **Pathó Imre** tanár mondott emlékbeszédet.

Este 7 órai kezdettel a Tűzharcos Szövetség dísztermében a Tűzharcos Szövetség nagyváradi fősportjának körműködésével ünnepi este keretében megható lelkesedéssel emlékeztek meg az aradiak az elcsatolt részen maradt városokról. Az ünnepély a Himnusz elénekülésével vette kezdetét s a több, mint 200 főnyi közönség éhitatos énekét a Tűzharcos Szövetség zenekara kísértte. Ezután egyperces néma tiszteletadást adott az ünnepélyen megjelent közönség a vértanuhaltalt halt katonáknak, majd **Fejér Jenő**, az „Aradi Szövetség” elnöke mondotta el megnyitó beszédét.

Az ünnepi beszédet **Pathó Imre** középiskolai igazgató tartotta, megváltó képekben idézve a multat, rövid

mondatokban ismertette a magyar történelem 800 esztendejét, kiemelve, hogy miként hódítottak egyre nagyobb teret a hazánkba telepedett idegenek, aminek kövekezménye volt a magyar szabadságharc kikiáltása és a gyászos október 6-ika. **Amikor a szónok Aradról beszélt, a hallgatóság szemét könny lepte el és a menekült aradiakat nem tudták törtöztetni fájdalmaikat a visszaemlékezés alatt, majd hazafias felkiáltásokkal tüntettek.**

Kantán Lajosné és Arnhold Ilona alkalmi verseket adtak elő, majd két gyermek: **Varga Zoltán** és **Báin Laci**ka szavaltak nagy tetszés mellett. Ezután **Bakos Pálné** úrnő kitünő zongrakísérettel mellett kellemes hangján két dalt énekelt, majd zongora-számok emelték nivóra az ünnepélyt.

Eközben megjelent a hallgatóság között vitéz **Báthory-Szűts Sándor** tábornok is, aki lelkesült hangon üdvözölte az aradiakat a Tűzharcos Szövetség nevében, kifejezésre juttatva a magyar gondolatot.

A beszédet **Takács József** Tűzharcos vezetőtiszt közönte meg a tábornoknak, meleg szavakkal emlékezve meg Aradról. Végül a jelenlevők elénekelték a Szózatot és ezzel az ünnepély végetért.

RADIO

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 8.

- 5.40 Uzen az otthon. A vörös kereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek Közletemyek. Reggeli zene.
- 10.15 A Folyamérők szalonzenekara.
- 11.20 Puccini áriák.
- 11.40 Külföldi híradó.
- 12.10 Rendőrszenekar.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A vörös kereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Rapolder Intézet tanítónőkép-zőintézet és polgári iskolájának zenekara.
- 15.20 Balázs Kálmán cigányzenekara.
- 16.00 Közművelődési előadásorozat.
- 17.00 Tarjáni cimbalomharmas.
- 17.20 A Földművelésügyi Miniszterium rádióelőadásorozata.
- 17.45 A rádiózenekar műsorából.
- 18.05 A piarista eszmény. Dr. Schütz Antal előadása a jubiláris és alkalmából.
- 18.30 Grieg: II. Peer Gynt — szvit
- 19.05 Külügyi negyedóra.
- 19.20 Film- és táncdalok.
- 20.00 A hetvenöt éves pénzügyőrség. — Felolvasás.
- 20.15 A Vitézi Rend Zrínyi csoportjának műsora.
- 20.40 Tölgyessy Júlia és Lontay Rajner László énekel, kíséri Szív Emlér cigányzenekara
- 22.10 Tánczene.
- 23.00 Toscanini vezényel.

Budapest II.

- 17.00 Könyvet kapnak honvédeink. A közvetítést a Várból vezeti Budinszky Sándor.
- 17.20 Eberhardt Kató zongorázik.
- 17.45 Dernői Klekner Emil előadása.
- 18.05 Ruzsin hallgatónaknak.
- 18.30 Francia nyelvoktatás.
- 19.05 Dr. Keresztury Dezső előadása. Schillerről, hanglemezekkel.
- 19.50 Csipkerózsika. Vincze Ottó mesejátéka.

Mi ujság a piacon?

Gyümölcsfélék: (Erős felhozatal)

Alma 50—120—140, szilva 60—70, szőlő 40—140, birsalma 80—120, körte 70—180, görögdiñnye 20—26, gesztenye 160—200, héjas dió 180—200 fillér kgr.-ként.

Zöldségfélék: (Erős felhozatal)

Burgonya 22—26, paradicsom 12—24, 1 darab kek paradicsom 20—40, répa 24—30, zöld borsó 80—110, hagyma 30, cékla 24—30 fillér kgr.-ként, 1 drb káposzta 20—50, vörös káposzta 30—40, olasz 30—40, tök kgr. 16—18, karfiol 30—60, 1 csomó petrezselyem 24—30, 1 drb karalábé 8—16, kgr. 15, 1 drb zeller 16—30, 1 kgr zöldbab 50—70—80, 1 darab zöldpaprika 1—3, uborka 1—4, retek csomója 20—30, 1 kgr spenót 80—120, 1 drb torma 6—20 fillér.

Előállítások: (Közepes felhozatal)

1 drb szarvasm. vágó kgr 1.20—1.35—1.50, fejős tehén 600—1200, szopós borjú kgr 1.60—1.70, 1 pár kisturac 35—50, isgásló 280—750, paradésló 750—1200 pengő.

Tejtermékek: (Közepes felhozatal)

1 kgr vaj 6.80—7.80, juhtúró 3.50—4.10, tehéntúró 1.20—1.35, tejfel 1.50—1.70, juhsajt 3—3.40 pengő kgr.-ként.

Kenyér:

1 kgr. egységes kenyér 42 fillér.

Hálfélék: (Közepes felhozatal)

1 kgr. súlyu ponty 2.60, éjő 3.80, 1 kgr. csuka 2.50—3. 1 kgr apró hal 1.50—2 pengő.

Szárnyasok: (Közepes felhozatal)

1 kgr. csirke 3—3.20, hizott liba 3.40—3.60, sovány liba 2.60—2.80, tyúk 2.60—2.80, hizott ruca 3.20—3.40, sovány ruca 2.60—2.80, 1 drb tojás 0.15—0.17 pengő.

1 kgr marhahús 3.70, — növendék-marha 3.70, juhhús 2.40, bányahús 2.40, bivalyhús 3.30 pengő.

23 darab báránybőr bundamellényt gyűjtöttek a honvédek részére a Ruházati Iparosok szakcsoportja

Nagyvárad. Saját tud. Csak a közelmúltban számoltunk be arról, hogy a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil iparosok szakcsoport Elnöksége tagjainak lelkes adakozásából 239 darab szeretett csomagot juttattak a városi Szociális ügyosztályhoz a fronton küzdő honvédek részére, amiben a katonának legszükségesebb cigarettá, sóbor-szesz, szappan, fogkrém, keksz, cukorka és olvasmányok voltak. E szépen sikerült mozgalom buzdította fel a lelkes hölgygárdát, akik polgármesteri engedéllyel a honvédség téliruha-akciójához 23 drb. új báránybőr bundamellényt gyűjtöttek és adtak át a Nagyvárad Levente Parancsnokságának.

Ha figyelembe vesszük, hogy a fenti adomány 1.100 pengő értékű és ennek összegyűjtésére még öt nap

sem állt rendelkezésre, jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy az iparos asszonyaink munkálkodását olyan lelkesedés fűtötte, ami követésre méltó példaként kell álljon.

Gyűjtést magát a Ruházati iparosok Vezetősége élükön Kovács Antal ügyvezető elnök vezették le, míg a villám eredményben munkatársai voltak: Boros Mária, Boruzs Józsefné, Bodnár Józsefné, Fábrián Mihályné, Fazekas Sándorné, Fiedler Gyuláné, Földesi Sándorné, Gera Ferencné, Hedrich Richárdné, Kalmár Julia, Kudar Erzsébet, Kovács Irénke, Kovács Miklósné, Körösi Imre, Nyerges Kálmánné, Mágori Lajosné, Nagy Rózsai, Nagy Klára, Oláh Istvánné, Szabó Lajosné, özv. Szabó Zsigmondné, Tóth Jolán, Tatár Árpád és Tolvaj Gyula.

Férfiruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében Bemér-tér 1. (udvarban) hívásra házhoz jövök.

SPORT

Országos birkozóversenyt rendez vasárnap a Törekvés

A nagyvárad Törekvés birkozó szakosztálya október 11-én délelőtt 10 órai kezdettel rendezi meg Magyarország országos vidéki birkozó-bajnokságát, a Református Kultúrház nagytermében. Előtte országos birkozó kongresszusra üln-k össze az ország idesereglett birkozóspport vezetői, amelynek részletes programját alább közöljük:

Délelőtt 8—9-ig mérlegelés (Bá-kóczy-út 12. sz. alatti edzőhelyiségben).

9—10 óráig a versenyzők párosítása (sorsolása).

10 órakor az országos kongresszus megnyitása:

1. Magyar Hiszekegy.
2. Elnöki (Magyar Birkozó Szövetség miniszteri biztosi) megnyitó.
3. Üdvözlések.
4. Jelentések a birkozóspport mai helyzetéről.

5. Jelentés a vidéki birkozóspport mai helyzetéről.

6. Jelentés a súlyemelő sport helyzetéről.

7. „Visszatértünk” kupa alapításának bejelentése.

8. Kitüntetések kiosztása

9. Zárószó.

Délelőtt 11 órakor a verseny megkezdése a Református Kultúrház nagytermében (Gr. Teleki Pál-utca), utána díjkiosztás

Szerdán este tartja tisztújító közgyűlését a Törekvés

A Törekvés f. hó 7-én, szerdán este 7 órakor a Magyarházban (Sal Ferenc-utca 7. sz.) tartja meg tisztújító közgyűlését. A szimpatikus egyesület jövője függ ettől a választástól, így általános az érdeklődés a közgyűlés iránt.

Aran-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi-órak vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása ter 6.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

FIGYELEM! Az esti előadások pontosan háromnegyed 7 órakor, a délutáni előadások pontosan 3 órakor kezdődnek!

— **Luxemburg grófja.** Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú nagyoperettje csütörtökön este háromnegyed 7 órakor kerül színre a bemutató előadás nagyszerű szereposztásában.

— **Pénteken este mutatja be a színház** premier bérlet keretében az idény nagy sláger operettjét, az Aranysárga falevelét Daniss Győző rendezésében. Az Aranysárga falevél Budapesten több mint 200 előadást ért el egyfolytában, telt nézőterek előtt, a közönség tomboló tetszésnyilvánítása mellett. Rengeteg humor és móka, fülbemászó muzsika! Pompás táncok! Az új, eredeti díszle-

teket Út Endre tervezte és festette. Főszereplők: Márffy Vera, Göndör Klári, Szögi Arany, Daniss Győző, Szabó Ernő, Pákozdy Ferenc és Máray Ede.

— **Vedd le a kalapod a honvéd előtt,** dalos, nótás, vidám honvéd parádé szombaton délután 3 órai kezdettel kerül színre filléres helyárrakkal. Jegyek: 30 fillértől 170 fillérig.

HETI MŰSOR:

Szerdán este: **Ellák.** A bérlet.

Csütörtökön este: **Luxemburg grófja.**

Pénteken este: **Aranysárga falevél.**

Premier bérlet

Szombaton délután 3 órakor: **Vedd le a kalapod a honvéd előtt.**

Szombaton este: **Aranysárga falevél.**

A bérlet.

Vasárnap délután 3 órakor: **Aranysárga falevél.**

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétele

Tiszta gyapjú özi kosztium eladó, Csáky-utca 24. szám. 2. ajtó.

120 pengő havi törlesztéssel és 5000 pengős azonnali letétessel, eladó Ola-sziban sarok bérház háromszobakony-hás, egyszobakonyhás lakásokkal és két magánzóbbával). **Eladó** többszáz bérház, számos magánház, földek, szőlők, telkek. Jelinek Ingatlaniroda, Te-leki-utca 2. 193

Földbirtok Nagyváradon 40 hold és 65 hold gazdasági épületekkel eladó. Jelinek Ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 192

Recepturákat eladok. Műragasztók, műanyagok, műszappan, jó megjelölést biztosít. Csaba vegyüzem. Győr, Árpád-utca 73. 191

Jókarban lévő fekete női félkabát, szőrmével, erősebb alkakra eladó. Damjanich-utca 37. ajtó 4. 187

Egy Dürkop átváltós verseny kerék, pár olcsón eladó. Vörösmarthy-u. 1. 188

Aranyat, ezüstöt briliáns: vásárolj Tarján János ékszerész. Rákóczi-ut 8. 185

Capon bélésees bekecs eladó. Csenge-ri-u. 2. szám. 183

Pianinó keresztthúros, páncél szerke-zetű, új, modern eladó Zófia-u. 3. II. emelet 7. 3—7-ig. 179

Eladó regénytár. Dr. Baditz Miskolc. 159

Eladó jutányos áron jó hangu 3+1 amatór rádió készülék. Meztelkinthető délben 1—3 óráig Kovács, Halász-u. 14. szám. 168

Cserépkályha eladó. Gróf Andrássy Gyula-u. 34. 3—4-ig. 169

Lakás

Csöndes szobát emeleten, folyóvízzel, központban keresek. Címeket a kiadó-ba kérek. 180

Állást nyec

Kifutót azonnal felveszek. Gróf Csáky István-utca 24. fűszerüzlet.

Tanulóányok, növendékek iparműve-szethez fizetéssel felvétetnek. Szabad-ság-u. 10. ajtó 9. 161

Állást keres

Öskeresztény nő, német, olasz, román tudással alkalmazást keres. Cím a ki-adóban. 189

Fiatalcember pénzbeszedő, boltészol-gai vagy bármilyen alkalmazást keres, biciklijé van. Címét a kiadóba kér. 188

Perzsaszőnyeg szövődőbe vagy más üzembe társulnak „Közreműködő” jel-gére kiadóba. 184

Öskersztény, mérlegképes főkönyvelő-nő iparvállalati, bank és malom szak-mában teljesen jártas, azonnalra állást keres „Főkönyvelő” jelgére a kiadóba. 182

Hölön léle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butor-ból, felelősséggel irtja. **Paragáz** szolgál-lat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14—21. 664

Jól bevezetett üzlet betegség miatt átadó családos embernek. Ugyanott raktárhelyiség lakásnak is alkalmas kiadó. Cím a kiadóban. 194

SZÓLÓKEDVELŐK FIGYELMEBE! Két és fél holdas szőlőmet felébe kiad-nam. Cím a kiadóban.

Atvenne keresztény munkaerő 30—70.000 pengővel iparvállalatot gyárt üzmet, épületfa kereskedést, szövődést stb. esetleg ilyenbe betársulna. Meg-bizítottam Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 190

KIADOTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Pál Árpád**
Szerkesztő: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szerkesztő: **Szent László-nyomda R. T.**